

Tähtiseuraohjelma, huippu-urheilu, suunnistus

Huippu-urheilun Tähtiseuran peruskriteerit ja laatutekijät ovat huippusuunnistusseuran kehittämistyön ytimessä.

Laatutekijät

1. Kuvaa tunnuspiirteet laadukkaalle huippusuunnistusseuralle
2. Toimivat työvälineenä sekä lajin että yksittäisen seuran kehittämistyöhön
3. Luovat viitekehyksen seuran ja liiton väliseen yhteistyöhön

Suunnistuksen huippu-urheilun Tähtiseuraksi voi päästä seura, jossa tuotetaan joko aikuishuipulle tai SM-ikäisille nuorille tai molemmille ryhmille laadukasta valmennustoimintaa. Jos seura on profiloitunut kasvattajaseuraksi tai aikuishuippuseuraksi huomioidaan laatutekijöiden listasta vain tekijät, jotka on relevantteja kyseisen seuran toiminnan kannalta.

Kyllä

Ei

A PERUSKRITEERIT

1. Menestys

1.1	Seuran urheilijoita kuuluu Olympiakomitean tukiurheilijoihin ja/tai Suunnistusliiton valmennusryhmiin.		
1.2	Seuran suomalaiset urheilijat ovat menestyneet SM-kilpailuissa eri ikäluokissa		
	mitalit ja plaketteja aikuisten sarjoissa		
	mitaleja ja plaketteja nuorten sarjoissa		
1.3	Seuran suomalaiset urheilijat ovat edustaneet ja/tai menestyneet kv-arvokilpailuissa eri ikäluokissa		
	MM, EM, MC		
	nuorten MM, EM 18v., EM 16v.		

2. Huippu-urheilun kehittämiseen sitoutuminen

2.1	Seuran strateginen sitouttaminen huippu-urheilun kehittämiseen (kirjaus, jatkuvuuden varmistaminen)		
2.2	Laadukkaan arkiharjoitteluympäristön rakentaminen (mm.ajantasaiset laadukkaat kartat, harjoitusolosuhteet ympärivuotisesti)		
2.3	Yhteistyön ja roolituksen vahvistaminen muiden huippu-urheilusta vastaavien toimijoiden kesken sekä urheilun ulkopuolelta tulevien toimijoiden kanssa. Alueellisen yhteistyön edistäminen muiden seurojen kanssa.		
2.4	Seura on lasten ja nuorten Tähtiseura		

Peruskriteerien "tasosta" seura tekee seuran huippu-urheiluesityksen valmiiseen pohjaan.

	<i>ei ole olemassa "plan" ei täytä</i>	<i>on olemassa mutta vaatimaton "do" riittävästi</i>	<i>kunnossa ja toimiva, ei arvioida säännöllisesti "check" hyvin</i>	<i>asiaa parannetaan säännöllisen arvioinnin pohjalta "act" erinomaisesti</i>
	1	2	3	4

B LAATUTEKIJÄT

1. Urheilutoiminta

1.1. Kansainvälinen vaatimustaso

Seuran toiminta ilmentää kansainvälisen vaatimustason ja Vauhtia, taitoa, kanttia! linjauksen tuntemusta. Seuran valmentajilla on toimintatapoja kansainväliseen oppimiseen ja tiedon vaihtoon (seminaarit, vierailut tms.). Seura tukee näitä.				
Seuran johto tunnistaa kansainvälisen vaatimustason ja tukee valmennusta tavoitteellisessa toiminnassaan.				
Urheilijoiden tulosseuranta				

1.2. **Urheilijan polku**

Seuran oma suunnistajan polku on kuvattu yhteneväiseksi Vauhtia, Taitoa, kanttia (VTK) suunnistajan polku huipputasolle valmennuslinjauksen kanssa. Linjauksen sisältöjä toteutetaan eri osa-alueilla ikäryhmien osaamis- ja kehitystavoitteiden kautta.				
Seura pyrkii jatkuvasti kehittämään toimintaansa entistä laadukkaammaksi, houkuttelevammaksi ja kasvattamaan lasten ja nuorten harrastajamääriä.				
Seuralla on toimintamalli lahjakkuuksien tunnistamiseen ja lahjakkuuspotentiaalin vahvistamiseen. Huipulle tähtäävillä ja harrastajilla on omat polut, jotka eriytyvät joltakin osin valintavaiheessa. Parhaiden urheilijoiden eteen työskennellään yhteistyössä liiton kanssa.				

1.3. **Valmennuskäytännöt**

Seuralla on eri kaikissa ikäluokissa riittävästi valmentajia suhteessa urheilijoiden määrään.				
Seura huolehtii, että kaikilla valmennusryhmiin kuuluvilla kansainväliselle huipulle tavoittelevilla yli 15-vuotiailla on henkilökohtainen valmentaja tai mentori/keskustelukumpani, joka on perillä urheilijan elämänhallintaan liittyvistä tekijöistä.				
Seuralla on yhteisesti sovittu ja viestitty toimintamalli siitä, miten seuran valmentajien ja urheilijoiden henkilökohtaisten valmentajien ja vanhempien välisestä yhteistyöstä huolehditaan.				
Seuran valmentajat tietää urheilijoiden tavoitteet kilpailuihin ja valmentautumiseen pitkällä (ura-unelma) ja keskipitkällä (n. 1-3v.) aikavälillä. Urheilijat ovat mukana myös joukkuekohtaisten tavoitteiden laadinnassa.				
Harjoittelun seurantaan, kokonaiskuormituksen määrään, kokonaisliikunnan määrään ja kehittymisen seurantaan on luotu toimintatapa, vastuut ja seurantajärjestelmä.				
Valmennustoiminnassa huomioidaan yksilöllisyys				
Seuralla on säännölliset fysiikkatestit, joissa seurataan VTK -tavoitetasoja (juoksu, lihaskunto- ja ominaisuudet)				
Suunnistusharjoittelun laadukkuutta lisäävät tekijät on huomioitu ja niitä on peilattu urheilijoiden kv-arvokilpailutavoitteisiin. Taitovalmennukseen kuuluu suoritukseen valmistautuminen ja analysointi.				

Seuralla on valmennustoimintaan suunnitelma ja toimintaperiaate, joka on dokumentoitu kirjallisesti ja minkä pohjalta toimintaa toteutetaan suunnitelmallisesti.				
--	--	--	--	--

1.4. **Valmentautumisen tukitoimet**

Seuralla on toimiva, vuosittain täsmentyvä tukitoimintojen toimintamalli ja kontaktihenkilöt tukitiimissä. Tukitiimi on osa valmennustiimiä ja valmentajat hyödyntävät asiantuntijoita valmennusprosessissa.				
Kasvuikäisten tukitoiminnot: lihastasapainokartoitus, liikehallinta, ravinto ja terveydenhuolto				
Nuorten aikuisten tukitoiminnot: lihashuolto/fysioterapia, ravinto, terveydenhuolto, psyykkinen valmennus, managerointi (managerointi = seuralla toimintamalli, millä urheilijaa autetaan ja osaamista kehitetään yhteistyökumppanien ja rahoituksen saamiseksi)				
Aikuisten tukitoiminnot: lihashuolto/fysioterapia, ravinto, terveydenhuolto, psyykkinen valmennus, managerointi				
Seuralla on toimintamalli, miten seuran jäsenet saavat tietoa antidopingasioista.				
Urheilijalla on henkilö, jonka kanssa hänellä on mahdollisuus keskustella elämänhallintaansa liittyvistä asioista. Tämä voi olla seuran valmentaja tai muu urheilun tunteva henkilö tai toteutettu yhteistyössä paikallisen urheiluakatemia kanssa.				

2. **Ihmiset**

2.1. **Osaaminen**

Seuralla on nimetty valmennuspäällikkö, joka edistää ja seuraa valmennuksen laadun kehittämistä Tähtiseuran laatutekijöihin peilaten.				
Seuralla on kokonaiskäsitys seuran valmentajien osaamisen tasosta ja tämä on dokumentoitu osaksi seuran koulutussuunnitelmaa. Seuralla on osaamisen kehittämisen vastuuhenkilö, joka ohjaa potentiaalisia valmentajia koulutukseen koulutussuunnitelman mukaisesti. Seura osallistuu koulutuksen kustannuksien kattamiseen.				

Seuran jokaisessa suunnistajan polun ryhmässä on koulutautunut vastuvalmentaja, jolla on kokemusta ja osaamista kyseisen ikäluokan valmennuksesta. Vastuvalmentaja varmistaa osaamisen siirtymisen uusille valmentajille.				
Valmentajat arvioivat omaa osaamistaan sekä itse että yhdessä valmennuksesta vastaavan henkilön kanssa vuosittain. Seuran valmentajilla on suunnitelma oman osaamisen kehittämistä.				
Seura toteuttaa valmentajien jatkuvaa kehittymistä tukevia prosessia esim. järjestää valmentajille sisäisiä valmennusiltoja, keskustelutilaisuuksia, vertaisoppimisen malleja sekä ketteriä viestintäkanavia tiedon ja osaamisen jakamiseen.				

2.2. **Yhteisöllinen toiminta**

Seuralla on toimintamalleja yhteisöllisyyden ja positiivisen ilmapiirin rakentamiseen ryhmien sisällä, ryhmien välillä ja koko seurana (esim. yhteiset tilaisuudet ja juhlat, asut, some-kanavat, edustusurheilijat nuorten harjoituksissa, kummiurheilijat jne.)				
Seurassa on sovittu, miten asioista viestitään. Jokkueilla/ryhmillä/jaostoilla on käytössä toimivat viestintäkanavat. Viestintä on innostavaa, avointa, vuorovaikutteista ja ajantasalla olevaa.				
Seuralla on käytäntöjä valmentajien ja aktiivisten seuratoimijoiden palkitsemiseksi. Seura arvostaa ja tekee näkyväksi seuran valmentajia ja toimijoita.				
Seuralla on toimintamalleja vapaaehtoistyön jatkuvuuden turvaamiseen ja tukemiseen (esim. ohjeet, tehtävien kuvaukset, tukihenkilöt, perehdyttäminen jne.)				

3. **Fyysiset resurssit**

3.1. **Talous**

Seuran taloutta hoidetaan suunnitelmallisesti, pitkäjänteisesti ja vastuuntuntoisesti.				
--	--	--	--	--

Seuran talouden kehittäminen tukee suunnistajan polkua nuoruudesta huipputasolle ja huippusuunnistuksen arkea. Periaatteet ja linjaukset on viestitty avoimesti.				
Seuran toimintaan liittyvät maksut ovat oikeudenmukaisia ja läpinäkyviä. Periaatteet on dokumentoitu ja viestitty seuran jäsenille.				

3.2. **Olosuhteet**

Seuralla on säännöllisesti päivittyvä maastonkäyttö- ja kartoitus suunnitelma, joka tukee suunnistajan polun eri ikävaiheiden laadukasta harjoitus- ja kilpailutoimintaa, huipputasoa vaatimuksia ja kansainvälisiin arvokilpailuihin valmentautumista. Seura pyrkii tarvittaessa tarjoamaan urheilijoille seurayhteistyöllä em. kriteerejä vastaavia olosuhteita.				
Seura järjestää taitoharjoittelumahdollisuuksia erilaisissa maastotyypeissä ja tulevia arvokilpailuja vastaavissa maastoissa. Harjoitukset sisältävät eri kilpailumuotoja tukevia harjoituksia (S/SR/SK/ Knockout/M/L/R). Harjoituksissa huomioidaan myös kv rataprofiilit, mittakaava jne.				
Seura mahdollistaa urheilijoiden harjoittelun huippusuunnistuksen edellyttämässä olosuhteissa kaikkina vuodenaikoina (esim. salit, sisähallit, ulkomaan leirit jne.)				

4. **Edistynyt johtaminen ja hallinto**

4.1. **Johtaminen ja hallinto**

Seuralla on strategia ja toimintasuunnitelma strategian toteuttamiseksi. Huippusuunnistus näkyy strategiassa ja toimintasuunnitelmassa.				
Seuralla on toiminnan vuosikello ja se on kuvattu ja viestitty seuran jäsenistölle. Toiminnan arviointi on kuvattu osana vuosikelloa.				
Seura noudattaa hyvän hallinnon periaatteita ja tiedottaa jäsenistöään aktiivisesti hallitustyöskentelystä ja keskeisistä seuraa ja seuralaisia koskevista asioista.				
Seuran yleiseen toimintakäsikirjaan on linkitetty valmennustoiminnan linjaukset ja toimintaperiaatteet.				

Seuralla on kirjattuna organisaatiokaavio sekä päivittyvät tehtäväkuvat ja vastuualueet, jotka ovat selkeästi näkyvillä seuran jäsenistölle.				
Seuran johto varmistaa riittävät resurssit huippusuunnistuksen toteuttamiseen mm. siten, että valmentajat ehtivät keskittyä riittävästi valmentamiseen.				
Urheilijan ääni kuuluu seuran valmennustoiminnan suunnittelussa ja päätöksenteossa.				
Seura toteuttaa säännöllisesti palautekyselyjä jäsenistölleen sekä valmennusryhmilleen ja kehittää niiden pohjalta seuran toimintaa.				

4.2. **Seura työpaikkana**

Seuran työntekijät perehdytetään työhön ja heillä on kirjalliset työsopimukset. Seura noudattaa työnantajan lakiin sidottuja velvollisuuksia. Työntekijällä on selkeästi määritelty työnkuva, joka on jäsenistön tiedossa.				
Seura on selkeästi osoittanut työntekijöille yhden esimiehen. Esimies on säännöllisesti työntekijöiden tavoitettavissa. Esimies käy säännöllisesti tavoite- ja kehityskeskustelut työntekijöiden kanssa ja keskustelee mm. työnkuvasta, kauden tavoitteista ja tavoitteiden toteutumisesta sekä jaksamisesta.				
Seura huolehtii, että työntekijöillä on toimivat ja tarkoituksenmukaiset työskentelyolosuhteet ja -välineet.				
Seuralla on pitkäjänteinen suunnitelma tarvittavien seuratyöntekijöiden rekrytointiin ja työsuhteiden säilymiseen.				
Seuran oto-henkilöiden palkkiot ja korvaukset on linjattu ja toimintatavat luotu.				

4.3. **Seuran suhteet**

Seuralla on säännöllistä ja toimivaa valmennusyhteistyötä alueen muiden seurojen ja mahdollisen urheiluakatemiaan kanssa.				
Seura on aktiivisesti yhteydessä alueen maanomistajiin sekä metsästäjiin ja heidän kanssaan on sovittu toimintamallit harjoitusten ja kilpailuiden järjestämiseksi. Kilpailuiden järjestämisestä sovitaan maanomistajien ja metsästäjien kanssa ennen päätöstä kilpailuiden järjestämisestä.				
Seuralla on toimivat ja aktiiviset suhteet Suunnistusliittoon.				
Seuralla on toimivat ja aktiiviset suhteet muihin paikallisiin toimijoihin (esim. aluejärjestö, yhteistyökoulu, muiden lajien seurat) tarpeen mukaan.				

Seuralla on hyvät ja aktiiviset suhteet yhteistyökumppaneihin ja mediaan. Seuralla on käytänteitä tai suunnitelma yritys yhteistyön kehittämiseen.				
Seuralla on toimivat ja aktiiviset suhteet kunnan päättäjiin.				

4.4. **Mainekuva, markkinointi ja viestintä**

Seuralla on markkinointi- ja viestintäsuunnitelmat (esim. osana vuosikelloa tai strategiaa).				
Seuralla on käytössä nettisivut ja sosiaalisen median kanavat, joita päivitetään säännöllisesti ja jotka tarjoavat riittävän sekä ajantasalla olevan informaation seuran jäsenistölle ja ulkopuolisille (esim. miten seuran toimintaan pääsee mukaan ja miten seura toimii). Seuralla on pelisäännöt sosiaalisessa mediassa toimimiseen ja seura on linjannut oman roolinsa sosiaalisessa maediassa.				
Seura viestii, mainostaa ja markkinoi toimintaansa. Seuralla on näkyvyyttä omassa paikallisympäristössään. Paikalliset ihmiset tunnistavat seuran ja seuran huippu-urheilijoita.				
Seuralla on tapoja vahvistaa seuraidentiteettiä esimerkiksi omalla logolla varustettuja tuotteita. Seuralla on sovittu pelisäännöt seuratuotteiden käytöstä.				
Seura edistää ja osallistuu omalta osaltaan yhteisvastuun luomiseen osallistumalla yhteiskunnalliseen toimintaan esim. paikallisten tapahtumien järjestämiseen.				